

Kritériá prípustnosti dôkazov a potreba ich implementácie do slovenského právneho poriadku

Criteria for the admissibility of evidence and the need for their implementation into Slovak law

Ing. Mgr. Veronika Václavová

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Právnická fakulta

Katedra občianskeho práva

Anotácia

Príspevok skúma kritériá prípustnosti dôkazov, ktoré sformuloval profesor Bohumil Repík v roku 1982. Cieľom článku je prostredníctvom hodnotenia aktuálnosti tvrdení Repíka vyhodnotiť potrebu, respektíve nepotrebu implementácie kritérií prípustnosti dôkazov do právneho poriadku Slovenskej republiky. Autorka v predmetnom článku uvádza terminológiu a rozlišuje medzi pojmami „prípustnosť dôkazov“ a „zákonnosť dôkazov“, približuje predmetné kritéria, a následne skúma rozhodovaciu činnosť súdov, pričom zisťuje, či by implementácia daných kritérií do právneho poriadku Slovenskej republiky mohla napomôcť k predídaniu prípadných sporov a nejasností.

Annotation

The paper examines the criteria for the admissibility of evidence formulated by Professor Bohumil Repik in 1982. The aim of the article is to evaluate the need by evaluating the topicality of Professor Repik's statements, respectively the non-need to implement the criteria of admissibility of evidence into legal order of the Slovak Republic. In this article, the author introduces terminology and distinguishes between the terms „admissibility of evidence“ and „legality of evidence“, approximates the criteria in question, and then examines the decision-making activities of the courts, finding out whether the implementation of the criteria in the legal order of the Slovak Republic could help prevent potential disputes and ambiguities.

Kľúčové slová

dôkaz, dôkazný prostriedok, prípustnosť dôkazov, zákonnosť dôkazov, kritériá prípustnosti dôkazov

Key words

proof, evidence, admissibility of evidence, legality of evidence, admissibility criteria

Úvod

Problematika zákonnosti dôkazných prostriedkov je jednou zo základných otázok procesného práva. Vyjadruje, že získanie pravdy nie je možné vždy za každú cenu, preto je možné chápať ju aj ako obmedzenie princípu materiálnej pravdy. Daná problematika vyvoláva pozornosť najmä, avšak nie výlučne, vo sfére trestného práva.

Je možné stretnúť sa s rôznorodými názormi na predmetnú problematiku nielen právnych teoretikov, ale priamo i aplikačnej praxe, pričom dochádza k sporom pri posudzovaní toho, či je ten daný dôkaz zákonný, alebo nie, a teda možno hovoriť o potrebe jeho vylúčenia.

Predmetná problematika je i dnes stále veľmi aktuálna a v otázkach dokazovania a prípustnosti dôkazov súdna prax vedie rozsiahle diskusie. Totiž v prípade, ak sa dôkaz získa spôsobom, ktorý odporuje zákonu, stáva sa nezákonným. A nezákonný dôkaz je vo všeobecnosti dôkazom neprípustným, ktorý nemožno použiť v konaní pred súdom a to ani v prípade, ak by tvrdenia v danom dôkaze obsiahnuté boli jednoznačne pravdivé.

Na druhej strane však súdna prax za určitých podmienok pripúšťa použitie i takéhoto dôkazu, vymedzila však mantinely jeho použitia. Je preto potrebné bližšie terminologicky priblížiť pojmy „zákonnosť“ a „prípustnosť“, rozobrať, či ide o termíny obsahovo rovnaké, obdobné alebo úplne odlišné a zamyslieť sa, či je skutočne nezákonný dôkaz i dôkazom neprípustným.

1. Terminológia

Pojmy „dôkaz“ a „dôkazný prostriedok“ zákon č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Trestný poriadok“) v ustanovení § 119 ods. 2 približuje nasledovne: *„Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.“* I keď Trestný poriadok demonštratívne vymenúva uvedené dôkazné prostriedky, nie je možné vylúčiť ani iné dôkazné prostriedky, (ktoré prinášajú napríklad nové vedecké poznatky). Možno teda konštatovať, že dôkazným prostriedkom sú všetky také prostriedky, z ktorých je možné získať dôkaz. Pojmu dôkaz odborná literatúra i prax nevenujú veľkú pozornosť, prihliada sa skôr na proces jeho získania a jeho vlastnosti. V rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky však môžeme definíciu termínu „dôkaz“ nájsť. Vyplýva z neho, že dôkaz je výsledok činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, a jedná sa o priamy poznatok o existencii, respektíve neexistencii istej okolnosti, ktorá súvisí s trestným konaním.^[1]

Je nepochybné, že „dôkaz“ a „dôkazný prostriedok“ sú vzájomné úzko späté, a oba rovnako dôležité pre dokazovanie, ktoré je jednou z najdôležitejších častí konania. Hullová a Marko vymedzujú pojem dokazovanie v širšom slova zmysle ako potvrdenie, odôvodnenie správnosti akýchkoľvek záverov či výrokov, a to za pomoci argumentov a faktorov.^[2] Ivor poskytuje bližšiu definíciu dokazovania a uvádza, že sa jedná o: *„zákonom upravený postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktorého úlohou je poznanie všetkých podstatných skutočností dôležitých pre ďalší postup konania a v konečnej fáze aj pre rozhodnutie.“*^[3] Dokazovanie predstavuje spôsob ako o spáchanom skutku získať komplexné informácie, pretože vo väčšine prípadov orgány činné v trestnom konaní a ani súd neboli pri páchaní skutku prítomní, a len v rámci procesu dokazovania sú orgány činné v trestnom konaní a súd schopné zistiť skutkový stav veci tak, aby o ňom neboli dôvodné pochybnosti, a mohlo sa na základe neho vo veci rozhodnúť.

S dokazovaním úzko súvisia pojmy „zákonnosť dôkazov“ a „prípustnosť dôkazov“. Pojem „prípustnosť

dôkazov” je v odbornej literatúre niekedy označovaný pojmom „zákonnosť dôkazov”, čo indukuje ich stotožňovanie. Mathern používa oba pojmy a súhlasí s tým, že nezákonný dôkaz je zároveň i dôkaz neprípustný.^[4] Na druhej strane sú autori, ktorí tieto pojmy rozlišujú. Pripúšťajú však, že nezákonný dôkaz je i neprípustný dôkaz ak jeho zákonnosť nie je odstrániteľná a následne i odstránená. Zastávame názor, že pojem „zákonnosť dôkazov” je pojem užší, pretože podľa nášho názoru **nie je každý nezákonne získaný dôkaz aj neprípustný**. Rovnako tak jednotlivé pojmy rozlišuje i Trestný poriadok, ktorý v tejto spojitosti používa pojem „zákonnosť”, čím má na mysli stav, kedy je určitý dôkazný prostriedok prípustný podľa zákona a bol tiež získaný postupom orgánu činného v trestnom konaní a súdu. O prípustnosti sa naopak vyjadruje v prípade, kedy má na mysli prípustnosť použitia opravných prostriedkov. Prikláňame sa tak k tvrdeniam autorov, ktorí jednotlivé pojmy rozlišujú, a zároveň vnímame potrebu tieto pojmy vzájomne odlišovať.

2. Problematika zákonosti dôkazov

Podľa ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku hodnotia orgány činné v trestnom konaní a súd dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom podľa vlastného vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, a to ako jednotlivo, tak i v súhrne, čím zákonodarca kladie dôraz na získanie a vykonanie dôkazov zákonným spôsobom. Ustanovenie § 119 ods. 3 Trestného poriadku uvádza, že ako dôkaz môže slúžiť všetko, čo je schopné akokoľvek prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona. Z priblížených ustanovení jednoznačne vyplýva, že dôkaz musí byť v prvom rade získaný v súlade so zákonom, respektíve spôsobom, ktorý zákon pripúšťa. Je tak nutné, aby sa pri vyhľadávaní a tiež obstarávaní dôkazov dodržiavala **zákonnosť**. Tu vystáva otázka, či je tomu skutočne tak i v praxi, a či vždy a za každých okolností musí byť dôkaz, ktorý je pripustený získaný zákonným spôsobom.

Problematike dôkazných prostriedkov sa venoval profesor Bohumil Repík, ktorý v jednom zo svojich odborných článkov uviedol, že ich prípustnosť je určená dvoma kumulatívnymi podmienkami, a to prípustnosti prameňa dôkazu a jeho zákonosti.^[5] Repík s ohľadom na vyššie uvedené tvrdil, že dôkaz, s podstatnou procesnou vadou i keď z hľadiska bytia existuje, z hľadiska právnej relevancie je právne neúčinný.^[6]

2.1 Kritéria prípustnosti dôkazov podľa Bohumila Repíka

Aktuálna právna úprava vymedzuje, čo je schopné slúžiť ako dôkaz len všeobecne.

I keď Trestný poriadok taxatívne zakazuje použitie niektorých dôkazov, to, ktorý dôkaz možno a za akých okolností pripustiť taxatívne neurčuje. Repík v článku Bulletin advokácie z roku 1982 sformuloval **päť kritérií prípustnosti dôkazov**, ktoré sú v aplikačnej praxi vo všeobecnosti neustále používané, no zákonodarca ich doposiaľ neimplementoval do žiadneho kódexu. Prípustnosť dôkazu je podľa tvrdení Repíka na jednej strane jeho vlastnosťou, avšak i otázkou hodnotenia dôkazu.^[7]

Kritériá sformuloval Repík v nasledovnom znení:

1. či bol dôkaz získaný z prameňa, ktorý stanoví prípadne pripúšťa zákon,

2. či bol dôkaz získaný a vykonaný procesným subjektom k tomu zákonom oprávneným,
3. či bol dôkaz získaný a vykonaný v tom procesnom štádiu, v ktorom je príslušný procesný subjekt podľa zákona oprávnený vyhľadávať a vykonávať dôkazy v procesnom zmysle, t. j. také dôkazy, ktoré môžu byť podkladom pre rozhodnutie v trestnom stíhaní najmä pre rozhodnutie súdu,
4. či sa získaný a vykonaný dôkaz týka predmetu dokazovania v danom procese, t. j. či sa týka skutku o ktorom sa vedie konanie prípadne otázok, o ktorých je potrebné podľa zákona v súvislosti s týmto skutkom rozhodovať,
5. či bol dôkaz získaný a vykonaný spôsobom, ktorý stanovuje, prípadne pripúšťa zákon.^[8]

Zastávame názor, že implementáciou kritérií prípustnosti dôkazov do zákona, a teda jednoznačným stanovením, ktorý dôkaz je v konaní prípustný, by boli explicitne stanovené podmienky, ktoré by orgány činné v trestnom konaní a súd zaväzovali, nakoľko je bez taxatívneho vymedzenia súdna prax rôznorodá.

Rovnako tak vnímame značnú potrebu dôkladne rozlišovať medzi pojmami „prípustnosť“ a „zákonnosť“ v súvislosti s termínom „dôkaz“, čo je v súčasnosti častokrát opomínané. Stotožňovanie uvedených pojmov považujeme za problém, ktorý častokrát vedie k nezrovnalostiam pri terminologickom výklade týchto pojmov.

2.2 Prípustnosť nezákonne získaných dôkazov

Ku kritériám profesora Repíka a ich neustálemu využívaniu v aplikačnej praxi sme uviedli termín „vo všeobecnosti“, nakoľko v súčasnosti, s ohľadom na súdnu prax možno za určitých podmienok v konaní pripustiť aj taký dôkaz, ktorý nebol získaný v súlade so zákonom. Podľa Šamka je pozoruhodné ako sa i napriek pomerne jednoznačnému zneniu ustanovenia § 119 ods. 2 Trestného poriadku vyskytuje snaha kontaminovať trestné konanie nezákonnými dôkazmi a takýto postup ospravedlniť subjektívnymi hodnotovými postojmi.^[9] Máme však za to, že je v prvom rade nutné sledovať záujmy spoločnosti, nakoľko ako sme spomenuli vyššie zastávame názor, že nezákonný dôkaz nemusí byť vždy za každých okolností i dôkaz neprípustný. Nett tvrdí, že z hľadiska posudzovania prípustnosti a zákonnosti dôkazov v slovenskom právnom poriadku je prvom rade potrebné podľa teórie konfliktu záujmov posúdiť, či je nutné uprednostniť záujem na ochrane ľudských práv a slobôd alebo na trestnom postihu páchatel'a.^[10] Pri teórii konfliktu záujmov a hodnôt je nutné hodnotiť závažnosť, zákonnosť a pravdivosť dôkazu, ale i skutočnosť, či je dôkaz neúčinný absolútne, relatívne, alebo či ho možno naopak považovať za účinný.

V prípade použitia nezákonného dôkazu súdna prax vymedzila mantinely použitia takéhoto dôkazu s prihliadnutím na **test proporcionality kolidujúcich práv**, vychádzajúci z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky, ktorý uviedol, že zásah do práva na ochranu osobnosti, ktorej hovorový prejav je zaznamenávaný, je plne ospravedlniteľný záujmom na ochrane slabšej strany, ktorej hrozí závažná ujma, pričom zadováženie jediného, prípadne kľúčového dôkazu takouto cestou je analogické ku konaniu za podmienok krajnej núdze, či dovolenej svojpomoci.^[11] Z uvedeného je nutné vyzdvihnúť kladenie dôrazu práve na spojenia „jediného dôkazu“ či „kľúčového dôkazu“. Pri teste proporcionality kolidujúcich práv je podstatné posúdenie vhodnosti, kedy sa skúma, či je dôkaz vhodný na zistenie

skutočnosti, ktorá je predmetom dokazovania, ďalej potrebnosti, a teda posúdenie, či je možné danú skutočnosť dokázať i zákonne, a napokon primeranosti do zásahu práv, kedy je posudzovaná intenzita a miera zásahu do práva. Predmetný test tak stanovuje podmienky slúžiace na posúdenie toho, ktorý dôkaz možno i napriek jeho nezákonnosti v konaní použiť, respektíve pripustiť ho. Prípustnosť takto získaných dôkazov sa stala v súdnej praxi využívanou.

Poukážeme na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sa tiež zaoberal otázkou prípustnosti dôkazu, získaného nezákonným spôsobom. Judikoval, že v prípade, ak orgány činné v trestnom konaní získali zákonným spôsobom dôkaz od tretej osoby, i keď tento subjekt predmetný dôkaz získal nezákonným spôsobom, je možné takýto dôkaz bez ohľadu na to v trestnom konaní použiť.^[12] Napriek tomu, že Trestný poriadok hovorí, že dôkaz musí byť získaný zákonným spôsobom, v rozhodovacej praxi sa vyskytujú rôzne právne názory. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súd rozlišuje dôkaznú prípustnosť nezákonne získaných obrazovo-zvukových záznamov v trestnom konaní podľa toho, či boli pri ich získaní porušené normy súkromného alebo trestného a správneho práva. V prípade, ak bol dôkaz získaný v rozpore len so súkromnoprávnou normou, takýto dôkaz je v trestnom konaní prípustný.^[13]

Civilné konanie sa od trestného líši a test proporcionality vzájomne kolidujúcich práv povolil priamo zákonodarcu. I keď vo všeobecnosti platí pravidlo, že súd v konaní postupuje v súlade so zákonom, zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový v čl. 16 ods. 2 uvádza: „*Súd pri prejednávaní a rozhodovaní vecí nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods.1.*“ Z toho vyplýva, že výnimočne je súd priamo zo zákona oprávnený postupovať v rozpore s princípom legality a vykonať i taký dôkaz, ktorý bol získaný nezákonne v prípade, ak prejde testom proporcionality vzájomne kolidujúcich práv. Tu vystáva otázka, či nie je vhodné predmetné zakomponovať i do Trestného poriadku. Generalizovane je civilný proces považovaný za proces jednoduchší, avšak i v rámci neho sú častokrát riešené náročné spory.

Spomenieme i teóriu, ktorá má pôvod v americkom právnom systéme. Podľa **teórie ovocia (plodov) z otráveného stromu** v konaní pred súdom nemožno tiež použiť ani také dôkazy, ktoré boli nepriamo získané z nezákonného úkonu. Záhora uvádza: „*Za dôkaz, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom, sa považuje nielen dôkaz, pri ktorom bola nezákonnosť spôsobená, ale aj každý dôkaz získaný na základe takéhoto dôkazu.*“^[14] Z uvedeného vyplýva, že plody z otráveného stromu sú **vždy otrávené**. Na jednej strane táto metóda jednoznačne udáva spôsob akým postupovať a automaticky vylučuje dôkazy, ktoré nemožno v konaní použiť. Za nevýhodu tejto metódy však považujeme skutočnosť, že úplné vylúčenie všetkých dôkazov ako „otráveného ovocia“ neprichádza do úvahy, nakoľko nemožnosť usvedčenia páchatel'a vylúčením takýchto dôkazov môže viesť k situácii absolútnej dôkaznej núdze a takisto ku konfliktu záujmov. Musil k predmetnému odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu USA, ktorý pre prípad, ak bude preukázané, že dôkaz nie je v príčinnej súvislosti s pôvodným nezákonne získaným úkonom a nie je jeho priamym, respektíve nepriamym výsledkom judikoval, že je možné tento dôkaz považovať za zákonný a použiť ho v trestnom konaní.^[15]

Nakoľko je právny systém Slovenskej republiky odlišný od amerického právneho systému, vedú slovenskí právní teoretici k teórii ovocia (plodov) z otráveného stromu rozsiahle diskusie a jednoznačný

záver doposiaľ nepriniesol ani zákonodarcu. Podľa Ústavného súdu Českej republiky sa nezákonnosť prvých uznesení prenáša i na druhé uznesenia ako „jed na plody z otráveného stromu“. ^[16] Naopak vo viacerých rozhodnutiach vyslovil, že nie je možné prebrať doktrínu plodov z otráveného stromu a táto teória sa v našich podmienkach ani neuplatňuje. ^[17] V podmienkach Slovenskej republiky, ale i Českej republiky tak neprevláda zjednotený názor na uvedený teóriu. Prikláňame sa k názoru Šámalu, ktorý tvrdí, že úplné vylúčenie všetkých dôkazov by bolo neprimerané s ohľadom na jasný konflikt záujmov, nakoľko vylúčenie dôkazov sa prieči záujmu spoločnosti, ktorým je uznanie viny skutočnému páchatelovi. ^[18]

Zastávame názor, že v našich podmienkach je v súčasnosti dostatočne postačujúca teória konfliktu záujmov a hodnôt, respektíve test proporcionality vzájomne kolidujúcich práv. Máme tiež za to, že teória ovocia (plodov) z otráveného stromu len upevňuje práva obvineného a viac obmedzuje orgány činné v trestnom konaní a súd. Domnievame sa, že pri posudzovaní prípustnosti dôkazov v konaní je potrebné stavať záujem spoločnosti nad právami obvineného. Bolo by v takomto prípade však podľa nášho názoru nutné takúto zásadu upraviť v Trestnom poriadku explicitne.

3. Postoj Európskeho súdu pre ľudské práva k problematike prípustnosti dôkazov

Európsky súd pre ľudské práva vo veci Shenk proti Švajčiarsku konštatoval, že prípustnosť dôkazov je v prvom rade predmetom úpravy zo strany vnútroštátneho práva, ^[19] ponechal tak na vnútroštátnych súdoch, aby hodnotili dôkazy a následne rozhodli, ktoré z nich sú pre trestné konanie relevantné, pričom súčasne vylúčili tie, ktoré pokladajú za irelevantné. Vo viacerých rozsudkoch však istý záver vyslovil. Špeciálny prokurátor Daniel Lipšic uviedol, že z rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že za nepoužiteľné možno považovať výlučne tie dôkazy, ktoré boli získané v rozpore s čl. 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach, a teda také, ktoré boli získané mučením a neľudským zaobchádzaním. Poukázal pri tom na rozhodnutie vo veci Berlizev proti Ukrajine. Predmetom prejednávaneho sporu bola videonahrávka zaznamenaná pri absencii súdneho povolenia, ktoré bolo vyžadované vnútroštátnym právom. Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru, že právo na súkromný život podľa čl. 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach bolo porušené, avšak i napriek tomu tieto dôkazy mohli byť v trestnom konaní použité. ^[20] Predmetné tak tiež hovorí o možnosti využitia i nezákonne získaných dôkazov. V zmysle uvedeného však možno dedukovať, že implementáciou kritérií prípustnosti dôkazov, prípadne explicitné vymedzenie toho, čo možno za prípustný dôkaz považovať, do právneho poriadku by sa prípadným obdobným sporom, ktoré by mohli vzniknúť i v podmienkach Slovenskej republiky dalo predísť.

I keď máme za to, že kritéria sformulované Repíkom sú i v dnešnej spoločnosti a v súčasne zaužívanej súdnej praxi aktuálne, bola by vhodná ich čiastočná modifikácia práve s ohľadom na skutočnosť, že i dôkazy, ktoré neboli získané v súlade so zákonom možno v určitých špecifických prípadoch v trestnom konaní využiť.

Záver

Rekodifikácia trestného práva procesného v roku 2005 mala priniesť zjednodušenie a zrýchlenie prípravného konania a odstrániť, prípadne eliminovať nedostatky v procese. Zavedenie kontradiktórnosti umožnilo procesným stranám v širšej miere vykonávať dôkazy, a keďže dovtedy touto

právomocou disponoval len súd, zavedenie danej zásady malo v istej miere za následok zjednodušenie konania. Máme za to, že by bolo vhodné a prínosné v oblasti práva, a to nielen trestného, zakomponovať do nášho právneho poriadku čiastočne modifikované vyššie uvedené kritéria prípustnosti dôkazov sformulované profesorom Repíkom. Ich úprava je nevyhnutná vzhľadom na to, že v súčasnosti nie sú tieto kritériá vo všetkých smeroch aktuálne s ohľadom na skutočnosť, že za určitých podmienok možno i nezákonne získaný dôkaz následne považovať za dôkaz prípustný. Z toho dôvodu je predmetné kritériá potrebné prispôbiť aktuálnej súdnej praxi. Napriek tomu by však mohli, a podľa nášho názoru aj mali byť súčasťou buď Trestného poriadku alebo predmetom samostatného kódexu, ktorý by obsahoval ustanovenia o procesných dôsledkoch porušenia predpisov o dokazovaní v konaní, pričom takisto vhodná a účelná by bola implementácia postupu použitia nezákonne získaného dôkazu. Za účelnejšie pokladáme práve vytvorenie samostatného kódexu, nakoľko absentujú pravidlá nielen dôkazov získaných orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, ale aj súkromnými osobami za porušenia verejného, či súkromného práva, preto máme za to, že predmetné kritériá sú aplikovateľné okrem trestného práva i do iných právnych odvetví.

Máme za to, že by sa zákonodarca predmetnými kritériami mal inšpirovať. Bližšie vymedzenie prípustnosti dôkazov by malo za následok urýchlenie celého procesu, čo je v konečnom dôsledku i zámerom trestného konania a jednou z jeho základných zásad. Takisto by sa prostredníctvom kritérií mohlo predísť prípadným nejasnostiam a napomohlo by k ustáleniu a zjednoteniu danej problematiky v súdnej praxi. V tejto publikácii sme poukázali len na zopár súdnych rozhodnutí, aby sme zdôraznili rôznorodosť vyplývajúcu z ich záverov.

Na druhej strane však možno indukovať, že v prípade zakomponovania predmetných kritérií, i keď modifikovaných, môže v konečnom dôsledku viesť k stavu väčšej oklieštenosti súdov pri určovaní toho, ktorý dôkaz možno v konaní pripustiť, čo môže vzbudzovať určité obavy s ohľadom na záujmy spoločnosti a potrebu postihu skutočného páchatela. Kritériá sformulované profesorom Repíkom sa však v súdnej praxi i dnes, bez toho aby boli taxatívne vymedzené v zákone, vo všeobecnosti využívajú, a rovnako tak sú častokrát zahrnuté do obsahu učebníc. Záverom možno podotknúť, že závisí od vôle zákonodarcu aký postoj k problematike prípustnosti dôkazných prostriedkov zaujme.

Použité informačné zdroje:

Európsky súd pre ľudské práva vo veci *Berlizev proti Ukrajine* zo dňa 8.7.2021, č. 43581/12

Európsky súd pre ľudské práva vo veci *Shenk proti Švajčiarsku* zo dňa 12.7. 1988, č. 10862/84

HULLOVÁ, M., MARKO, M.: Využívanie operatívno-pátracej činnosti pri zabezpečovaní kontroly kriminálneho extrémizmu. In: *Možnosti poznávania kriminálneho extrémizmu*. Zborník vedeckých štúdií a odborných prác z virtuálnej konferencie. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2016, 119 s.

IVOR, J., et. al.: *Trestné právo procesné*. 2. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2010, 1049 s.

MATHERN, V.: *Dokazovanie v československom trestnom procese*. Bratislava: Obzor. 1984. 229 s.

MUSIL, J., et. al.: *Trestní právo procesní* 2. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 414 – 415

nález Ústavného súdu ČR zo dňa 27.3.2003 sp. zn. IV. ÚS 757/2000

nález Ústavného súdu ČR zo dňa 09.12.2014, sp. Zn. II ÚS 1774/14

NETT, A. *Plody z otráveného stromu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1997, 115 s.

REPÍK, B.: Procesní důsledky porušení předpisů o dokazování v trestním řízení. In: *Bulletin advokacie*, č. červen-září, r. 1982, s. 129

rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24. 6. 2016, sp. zn. 11 Tdo 122/2015

rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 17.1.2012, sp. zn. III. ÚS 24/2012-53

rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6.12.2007, sp. zn. 2Tost/21/2017

uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.5.2013 sp. zn. 6 Tdo 84/2013

uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 18.2.2015 sp. zn. 3 Tdo 1621/2014

uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.1.2021, sp. zn. 1Tdo/48/2020

ŠAMKO, P.: Domová prehliadka a možnosti zaistenia vecí, ktoré neboli vymedzené v príkaze na domovú prehliadku, In: *Právne listy*. [online]. 2013, [cit. 2022.09.05] dostupné na internete: <http://www.pravnelisty.sk/clanky/a239-domova-prehliadka-a-moznosti-zaistenia-veci-ktore-neboli-vymedzene-v-prikaze-na-domovu-prehliadku>

ŠÁMAL, P.: *Základní zásady trestního řízení v demokratickém systému*. Praha: Codex Bohemia, 1999, 403 s.

ZÁHORA, J. et. al.: *Dokazovanie v trestnom konaní*. 1. vydanie. Praha: Leges, 2013, 320 s.

Poznámky pod čiarou

^[1] rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6.12.2007, sp. zn. 2Tost/21/2017

^[2] HULLOVÁ, M., MARKO, M.: Využívanie operatívno-pátracej činnosti pri zabezpečovaní kontroly kriminálneho extrémizmu. In: *Možnosti poznávania kriminálneho extrémizmu*. Zborník vedeckých štúdií a odborných prác z virtuálnej konferencie. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2016, s. 16

^[3] IVOR, J., et. al.: *Trestné právo procesné*. 2. vyd. Bratislava: IURA EDITION, 2010, s. 419

^[4] MATHERN, V.: *Dokazovanie v československom trestnom procese*. Bratislava: Obzor. 1984. s. 107

^[5] NETT, A. *Plody z otráveného stromu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 44

^[6] REPÍK, B.: Procesní důsledky porušení předpisů o dokazování v trestním řízení. In: *Bulletin advokacie*, č. červen-září, 1982, s. 129

^[7] tamtiež, s. 125

^[8] tamtiež, s. 122

[9] ŠAMKO, P.: Domová prehliadka a možnosti zaistenia vecí, ktoré neboli vymedzené v príkaze na domovú prehliadku, In: *Právne listy*. [online]. 2013, [cit. 2022.09.05] dostupné na internete: <http://www.pravnelisty.sk/clanky/a239-domova-prehliadka-a-moznosti-zaistenia-veci-ktore-neboli-vymedzene-v-prikaze-na-domovu-prehliadku>

[10] NETT, A. *Plody z otráveného stromu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 44

[11] Nález Ústavného súdu ČR zo dňa 09.12.2014, sp. Zn. II ÚS 1774/14

[12] rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 17.1.2012, sp. zn. III. ÚS 24/2012-53

[13] uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.1.2021, sp. zn. 1Tdo/48/2020

[14] ZÁHORA, J. et. al.: *Dokazovanie v trestnom konaní*. 1. vydanie. Praha: Leges, 2013, s. 114

[15] MUSIL, J., et. al.: *Trestní právo procesní 2. přepracované vydání*. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 414-415

[16] nález Ústavného súdu ČR zo dňa 27.3.2003 sp. zn. IV. ÚS 757/2000

[17] k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.5.2013 sp. zn. 6 Tdo 84/2013, uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 18.2.2015 sp. zn. 3 Tdo 1621/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24. 6. 2016, sp. zn. 11 Tdo 122/2015

[18] ŠÁMAL, P.: *Základní zásady trestního řízení v demokratickém systému*. Praha: Codex Bohemia, 1999

[19] Európsky súd pre ľudské práva vo veci Shenk proti Švajčiarsku zo dňa 12.7. 1988, č. 10862/84

[20] Európsky súd pre ľudské práva vo veci Berlizev proti Ukrajine zo dňa 8.7.2021, č. 43581/12